

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa M. G.
przeciwko K. S.A. Oddział Zakłady Górnicze [...] w L.
o rentę wyrównawczą,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 28 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego we
Wrocławiu z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt III APa 28/14,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2025 zł
(dwa tysiące dwadzieścia pięć) tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z dnia 28 lutego 2014 r. zasądził od strony pozwanej K. S.A. Zakładów Górniczych „[...]” w L. na rzecz powoda M.G. kwotę 79.200 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od kwietnia 2010 r. do marca 2013 r. (pkt I), w miejsce renty wyrównawczej określonej ugodą z dnia 22 czerwca 2007 r., poczynając od miesiąca kwietnia 2013 r., rentę wyrównawczą w kwocie po 3.500 zł miesięcznie płatną w terminie do 10 dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w

przypadku opóźnienia w płatności (pkt II) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt III, I, IV).

Na skutek apelacji strony pozwanej Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 17 czerwca 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II o tyle, że zawartą tam kwotę 3.500 zł tytułem renty wyrównawczej zastąpił kwotą 3.227 zł i oddalił dalej idące powództwo, oddalił dalej idącą apelację strony pozwanej oraz zasądził na rzecz pełnomocnika z urzędu powoda kwotę 4.428 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu apelacyjnym.

Strona pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w części dotyczącej utrzymania w mocy wyroku Sądu Okręgowego w punkcie I w zakresie skapitalizowanej renty wyrównawczej w kwocie 79.200 zł, domagając się uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu, ewentualnie Sądowi Okręgowemu w Legnicy bądź też uchylenia wyroku w zaskarżonej części i rozstrzygnięcia co do istoty sprawy zgodnie z art. 398¹⁶ k.p.c.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 907 § k.c. w związku z art. 362 k.c. polegające na błędnej wykładni oraz niewłaściwym jego zastosowaniu poprzez nieuwzględnienie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności i w konsekwencji uznanie, że powód wykazał wymaganą aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia, co uzasadniało zasądzenie na jego rzecz skapitalizowanej renty wyrównawczej oraz rażące naruszenie prawa procesowego, które to uchybienie miało wpływ na wynik sprawy – art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. oraz art. 278 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji w zakresie ustalenia wysokości skapitalizowanej renty wyrównawczej bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

Strona pozwana wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniła potrzebą rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego „czy w świetle

dyspozycji art. 907 § 2 k.c. w związku z art. 362 k.c. można uznać, że poszukiwanie pracy przez powoda bezpośrednio przed wytoczeniem powództwa można uznać za brak aktywności w poszukiwaniu pracy, skutkiem czego jest przyczynienie się powoda do powstania szkody i powinno prowadzić do obniżenia renty i oddalenia powództwa w zakresie skapitalizowanej renty wyrównawczej?”

Powód w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o jej odrzucenie z uwagi na oparcie skargi na zarzutach dotyczących ustalenia faktów i oceny dowodów lub w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Odnosząc się zatem do powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania stwierdzić należy, że dla jej skutecznego przedstawienia konieczne byłoby sformułowanie problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Zagadnieniem prawnym jest bowiem zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione

zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950, czy z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307). Nie występuje potrzeba wykładni przepisu (istotne zagadnienie prawne), jeżeli jego interpretacja jest powszechnie przyjęta w orzecznictwie i została uwzględniona przez sąd drugiej instancji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 436; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 19 lutego 2014 r., I PK 264/13, LEX nr 1646093).

Problemem wykładni art. 362 k.c. w kontekście wpływu przyczynienia się poszkodowanego na wysokość należnych mu świadczeń uzupełniających z tytułu wypadku przy pracy, na który powołała się pozwana w skardze kasacyjnej był już wielokrotnie przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego, które w tym względzie jest dogłębnie przeanalizowane i nie wymaga ponownego wyjaśnienia. W wyroku z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 239/13 (LEX nr 1539466 i powołane tam orzecznictwo) Sąd Najwyższy wywiódł, że podstawę stwierdzenia przyczynienia stanowi zachowanie, które może być uznane za jedno z ogniw w normalnym toku zdarzeń. Przyczynienie jest kategorią obiektywną, którą należy rozpatrywać tylko w ramach adekwatnego związku przyczynowego w ujęciu art. 361 k.c., mającego zastosowanie do wszystkich powiązań kauzalnych na gruncie Kodeksu cywilnego. Przyczynieniem się jest zatem każde zachowanie się poszkodowanego pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba. Uznanie przyczynienia się za kategorią obiektywną oznacza, że nie należą do jej treści elementy podmiotowe. Dotyczy to zarówno czynników subiektywnych po stronie poszkodowanego (wina lub brak winy, a nawet nieprawidłowość niezawiniona), jak i po stronie odpowiedzialnego za szkodę. Wskazać również należy, że ugruntowanym poglądem w orzecznictwie jest, iż podstawą ustalania renty *ad casum* powinna być także realna sytuacja na rynku pracy, a więc faktyczne możliwości znalezienia zatrudnienia przez poszkodowanego z ograniczoną zdolnością do pracy, o ile oczywiście poszukuje on pracy. Jeżeli możliwości te są minimalne, to sama teoretyczna tylko fizyczna zdolność podjęcia pracy w znacząco ograniczonym zakresie nie powinna być

przeszkodą zasądzenia pełnej renty w wysokości utraconych zarobków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r., I PK 165/10, LEX nr 786797).

W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba rozstrzygania zagadnienia prawnego, które według pozwanej miało być podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ponadto uzasadnienie zagadnienia prawnego, co trafnie podnosi powód w odpowiedzi na skargę kasacyjną, zmierza do zakwestionowania ustalonego stanu faktycznego sprawy i oceny dowodów, a na etapie przedsądu ma zastosowanie art. 398¹³ § 2 k.p.c. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między etapem przedsądu i późniejszym rozpoznaniem podstaw kasacyjnych z ograniczeniami wynikającymi z tego przepisu, a także z art. 398³ § 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 408/13, LEX nr 1646932).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), orzekając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

